

ERDEI MAGYARÁG

Felolő szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul (Nagyviciár) 4 Telefon: 380

Ara 1 lej;
IV. évfolyam 65. sz.
1935. MARCHIUS 8.
Szerda

Lemondott a magyar kormány

Horthy magyar kormányzó ismét Gömböst bizta megkormányalakitással

Budapest március 4.

A magyar kormány újból válságos napokat él át. Már napok óta feszültség érezhető a magyar belpolitikai életben, amely tetőpontjára hágott akkor, amikor híre terjedt, hogy Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter lemond.

A kibontakozás kedre várható, mikor a parlament megnyitó ülésén

Bethlen István és Eckhardt Tibor izgalmas összecsapását várja feszült figyelemmel a politikai közvélemény. Hír szerint a vitába beleszólt Gömbös Gyula is.

A belügyminiszter utódként Darányi Kálmán államtitkárt, vagy Bessenyei Zenót emlegetik.

Budapest, március 4.

Hétfőn délelőben a Magyar Távirati Iroda jelentést adott ki, melyben arról számolt be, hogy a délelőtti megtartott minisztertanácsban a Gömbös kormány elhatározta lemondását. Gömbös Gyula miniszterelnök azonnal a várba sietett és Horthy Miklós kormányzónak beadta lemondását. A kormányzó a lemondást elfogadta és az új kormány megalakulásig megbizta Gömbös Gyulát az ügyek vitelével. Egyben pedig megbizta az új kormány megalakításával.

Gömbös Gyula azonnal megkezdte tanácskozásait, de a jelen pillanatban még nem lehet tudni, hogy milyen eredményeket ér el.

A Magyar Távirati Iroda újabb jelentése szerint, a kormány azzal a szándékkal mondott le, hogy véget vet azoknak a politikai izgatásoknak, melyek veszélyeztették az ország külső és belső helyzetét és az államfő bizalmának birtokában céltudatos és egységes politikát inaugurál.

A kibontakozás útja nem lehet kétséges. Vagy sikerül Gömbösnek Eckhardt segítségével új kormányt alakítani, vagy pedig Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter alakít kormányt. A belügyminiszter ugyanis egyformán élvezi Bethlen István és a párt bizalmát. Arra, hogy Bethlen alakítson kormányt a legkevesebb az eshetőség.

Görögországban teljes a felfordulás Repülőgépek bombázzák a forradalmárok hadállásait

Athén, március 4.

A görög forradalomról érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a zendülést még mindig nem sikerült teljesen leverni. Most már nyilvánvalóvá lett, hogy a forradalmi kísérletek mögött Venizelos és Plazas állanak. Kréta szigetén Venizelos a négy elfoglalt csatahajóval együtt védelemi állást épített ki. Görög repülőgépek bombázták a négy hadihajót, amelyek közül kétő meg is sérült. A görög kormány felszólította azután a lázadó hajók parancsnokait, hogy adják meg magukat. Ennek a felszólításnak azonban nem tettek eleget, mire a repülőgépek tovább bombázták a csatahajókat. Venizelos nyíltan állást foglalt a kormány ellen és viszontfelszólítás küldött a görög miniszterelnöknek, hogy adja be a lemondását.

Athén, március 4.

A görögországi forradalom még mindig izgalomban tartja az országot és a lázadókat nem sikerült leverni. A kormány repülőgépei tegnap is bombázták a felázadt hadihajókat és ugyancsak bombázták Venizelosz krétai házát. Ezt az akciót azonban a rossz időjárás következtében be kellett szüntetni.

Kelet-Macedóniában a fellázadt csapatok visszavonulóban vannak.

A fővárosban az ostromállapot dacára zavartalanul mozgalmasak az utcák és a rendkívüli intézkedések egyetlen jele, hogy a középületeket katonaság őrzi és az utcákon őrjáratok cirkálnak.

A politikai pártokon kívül álló személyiségek megbeszélést tartottak és megállapodtak abban, hogy az ország érdekében Zaimis elnök rendelkezésére bocsájtják minden erejüket.

A belgrádi Politika című lap értesítése szerint Venizelosz Kréta fővárosában gyűlést hívott össze, melyen proklamálták a forradalmat. A forradalmárok elfoglalták a

kormányzót, majd birtokukba vették a görög postát, rádiót és laktanyákat.

Újabb jelentések szerint az éjjeli minisztertanácsot tartottak Athénben. A minisztertanács megoldotta a megkiesedett tárcák kérdését és Irakios tengerészeti miniszter helyébe Durminosz tábornokot nevezték ki, míg Maximosz hadügyminiszter tárcáját ideiglenesen maga Chaldaris miniszterelnök vállalta át.

Eddigi jelentések szerint a repülőgépek 21 kiló robbanóanyagot dobtak a fellázadt hadihajókra. A bombázást leginkább egy torpedóromboló, egy naszád hajó és egy tengeralattjáró színelte meg.

Athénben sikerült eddig leginkább viszaszorítani a forradalmárokat mert ott páncélkocsikkal és ágyúkkal vették fel a harcot.

A rendőrség házkutatást tartott Venizelosz athéni lakásán és rengeteg gépfegyvert és töltenyt foglalt le. Az irattárban azt is megtudták, hogy Venizelos hónapok óta készül a polgárháborúra.

Szerdától fizetik a nyugdíjakat Oradeán

Oradea, március 4.

A pénzügyigazgatóságra hétfőn végre megérkezett a februári nyugdíjak kiutalása. A Banca Nationalához azonban nem érkezett meg az avizó, úgy hogy a nyugdíjakat csak szerdán kezdik fizetni. A nyugdíjfizetések sorrendjét holnap közöljük.

A 300 nyereményes tombola 11. száma

Kivágandó és összegyűjtendő

11

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az
részt vehet a **300 nyere-
ményes tombolán**

1935 február 24 - március 26.

Magyar egyetemi hallgatói szenzációs találmánya

Budapest, március 4.

A tudományos kísérletezésnek nagy szenzációja van. Egy T. Borka Rózi nevű egyetemi hallgató feltalált egy olyan távolbalató készüléket, amelynek hullámhosszán egyszerre több képet is lehet továbbítani. Az egyetemi hallgatói találmányát hosszú hónapokon keresztül titokban tartotta és csak most került nyilvánosságra, amikor találmányát patentírozta. Az amerikai és angol rádiótársaságok máris nagy érdeklődést tanúsítanak az új televíziós készülék iránt, de ugyanakkor a magyar rádió mérnököket küldött ki az új találmány tanulmányozására.

Felébredt az egy hónapja alvó kislány, de megbénult és néma maradt

Timisoara, március 4.

Megírtuk, hogy Parta községben egy kislány nátházban megbetegedett és február 1-e óta alszik. Több mint négyhetes alvás után sikerült a kislányt felébreszteni, de a betegségből kifolyólag megbénult és egész testére béna maradt. Az orvosok remélik, hogy Vidigan Rozália — ez a kislány neve — a betegség elmúltával visszanyeri beszédképességét és békésége is elmúlik.

Gyilkosság a korcsmában

Brasov, március 4.

Feldioara városban gyilkosság történt. Hin Vilmos Arpatogai lakó régi gyűlölettel viseltetett Nasbog Mihály Feldioarei legény ellen, akivel együtt katonáskodott. Tegnap este Feldioarban a korcsmában mulatott Hin Vilmos, amikor belépett Nasbog Mihály. — Hin Vilmos abban a pillanatban felugrott és kirántva kését leszúrta Nasbogot, aki holtan esett össze. A gyilkost a tömeg megkötözte és átadta a rendőrségnek.

„Magus” egerirtőszert 120 egér
kipusztítására — — — — — 10 Lei
„Binicid” patkányirtószert — — — — — 32 Lei
„Pustoi” svábbogárirtószert — — — — — 15 Lei
Meg nem telelő esetében tízszeres pénzt adunk vissza.
Visszatérőnek megjelölés rabatt!
Stern József vaskereskedés Oradea,
Piata Mihai Viteazul 2.

Megjárták a betörők

Dicioanmartin, március 4.

Oancea Gheorghe baznai gazdálkodó házában a múlt éjjel betörők jártak. A gazda nem tartózkodott odahaza és csak másnap vette észre a keletlen látogatók nyomait, de megkönnyebbülve állapította meg, hogy a betörők csupán a forgalomból rég kivont értéktelen magyar bankokat vitték el. A csendőrség bevezette a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

2. oldal. „ERDELYI MAGYARSÁG”
1935. MÁRCIUS 6.

Holnap kezdjük a tombola-nyerők közlését

Nagyszabású készpénztombolánk ojtvasóink körében óriási érdeklődést keltett. — Mindenfelől érkeznek le az átvett tombolajegyek szelvénytörzsei, amelyek részt vesznek a tombolában.

Mint jelentettük, szerdától fogva öt napon át közöljük a tombola eredményeket.

Holnap számunkban kezdjük meg ezek közlését. Az első 56 nyerő szám tehát holnap olvasható lesz.

Mindenki igyekezzék tehát átvenni tombolajegyét. A hét folyamán húzás közben is kaphatók lesznek olvasóink kívánságára tombolajegyek.

A sorsjegyvásárlás bizalom dolga!

Ezért forduljunk

akár levél útján is a **BANCA ILIESCU S. A. CLUJ-hoz**

Az egész országban képviselőit.

Diszkrét kiszolgálás.

Oradea fiók: Bulev. Regele Ferdinand 11.

Kloroformos rabló- támadás Budapesten

A volt takarítónő elkábította 82 éves urnőjét, majd kirabolta a lakást és elmenekült

Budapest, március 4.

Vakmerő rablótámadás történt tegnap délután Budapesten. A Rottenbiller utca 66. számú ház első emelet 11. számú lépcsőházi bejáratu, kétszobás lakásban lakik édesanyjával, a 82 éves özvegy Lang Károlynéval özvegy Kreiner Henrikné hivatalnoknő. Korad elutazott Kreiner elhagyott hazájából és a lakásban egyedül maradt a nyolcvankét éves Langné. Látogató jött: volt takarítónő, je, Schmidt Kató 27 éves barcsi születésű leány. Az idős hölgy a takarítóval kiment a konyhába. Schmidt Kató egyszerre

kloroformmal átitatott ruhadarabot vett elő és ezt az idős asszony arcához nyomta.

Özvegy Langné néhány pillanat múlva, — anélkül, hogy az erős kábítószerrel segítségért kiáltott volna, ájultan összeesett.

A volt takarítónő ekkor feltörte a szekrényeket,

összeszedte az ott talált ruhaneműt, fémhármast, ékszereket és egyéb értéktárgyakat és gyorsan elmenekült.

Órák múlva nyerte vissza eszméjét a konyha kőpadlóján fekvő asszony. Témolyogva felállt, de alig tudott járni, csak annyi ereje volt, hogy kinyitotta az előszobajtót, hogy leánya, amikor hazajön, be tudjon menni a lakásba. Ezután betámolygott a szobába és lefeküdt. Este hat órakor Steiner Józsa szabónő, aki ugyanabban a házban lakik Nagy csodálkozására nyitva találta az előszobajtót: besietett és a diványon fekvő, összekarcolt arccal, nehezen lélegezve találta özvegy Langné.

A varrónő leszaladt a házgelélynőhöz aki a rendőrségre telefonált. Rövid idő múlva kiért a helyszínre a bizottság. A rendőrség most keresi Schmidt Katót. Özvegy Langné rosszul van, de állapota nem súlyos.

Tizenöt évi kényszermunkára ítélte az esküdtszék a gyermekgyilkossági kísér- lettel vádolt frankfurti házaspárt

Németország közvéleménye halálos ítéletet követel

Berlin, március 4.

Beszámoltunk lapunk hasábjain arról a bestiális gyermekgyilkossági kísérletről, — amelynek középpontjában a Frankfurt am Main-beli Neufeld család áll. Mint megírtuk, a Neufeld házaspár véstörvényszéket át 12 éves leányuk fejlett

a leányt halálra „itelték”, majd kényszerítették, hogy a jég folyóba ugorjon.

Előzőleg azonban bucsulevelet írtak a szerencsétlen gyermeknek, hogy

saját akaratából dobja el magát az életet, mert rossz magaviseletével nem akar több gondot okozni szüleinek.

Mint ismeretes, a gyermek valóban a folyóba ugrott, de csodálatos véletlen folytán megmenekült a haláltól.

A frankfurti esküdtszéki tárgyaláson borzalmas részletek derültek ki a Neufeld-család életéről. A minden emberiségükből ki vetkőző szülők

úgy tartották gyermeküket, mintha börtönbe lenne. Állandón ültették verték, éhezették, de ez sem volt elég, mert a bestiális apa több ízben merényletet követett el ellene.

Neufeld feleségének életét is pokollá változtatta át és

kényszerítette arra, hogy szeretőket tartson és az így szerzett pénzből nagyuri életmódot folytathassanak.

A frankfurti esküdtszék több napon át tárgyalta az ügyet, amelyhez hasonló a düsseldorfi rém garázdálkodása óta nem tartotta izgalomban Németország közönségét. Most hirdették ki az ítéletet, amelynek értelmében

Neufeldet és feleségét 15—15 évi kényszermunkára ítélték. Az ügyész halálos ítéletért felelkezett.

Jellemző a közhangulatra, hogy a város sőt az egész német birodalom túl enyhének tartja az ítéletet és halálos ítéletet követel.

Varrótű a fánkban

Sighet, március 4.

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a napokban a Rosetti utcában. Az egyik ottani gazdaasszony egy nagy varrótűt a fejkendőjében hordott. Gyűlés közben a tű bejelelt a tésztába, amelyből az asszony fánkot készített ebédre. A tűt az asszony 22 éves fia nyelte le, akit Clujra a kórházba kellett szállítani hogy a torlában megakadt tűtől megszabadulhasson.

A POTYAUTAS

49

Egyre erősödött a dörömbölés.

— Nyissák ki az ajtót, különben ke-

szelülövök rajta.

Hand ismét megrázta Minuetet.

— Farrington volt? — sziszegte.

— Igen, Farrington — nyöszörgött Minuet. Nyissa ki az ajtót, mert megöl valamennyiünket.

Hand egyetlen ugrással az ajtónál termett. Megfordította a kulcsot a zárban és kinyitotta. Pansy Minuet állt a küszöbön, kék azeme lángolt a dühből. Egyik kezével összefogta kimonóját, a másikkal fenyegetően ránt emelte kicsiny, gyöngyház narholatos revolverét. Meglátszott rajta, hogy csakugyan képes végrehajtani a szándékát.

— Christopher Hand — kiáltotta — Mindjárt sejtettem! Mi keresni valója van itt? — Jó reggelt — válaszolt Hand vávariasan. — Nagyon sajnálom, hogy megzavartuk éjszakai nyugalma.

— Hagyjon békében az ostobaságával — dühöngött a nő. Beszéljen, mert keresztül lövöm!

— Elhiszem, hogy szívesen megtenné — tűnődött Hand. — De nagyon jól tudja hogy ezzel csak ártana magának. Ha lenne szíves befáradni, folytatnánk ezt a kellemes csevegést a bátyjával.

— Bejövök, hogyné jönnék! — vágott vissza a nő. — De majd én kérdezek és maga fog felelni.

Bejött és a kabin sarkában, háttal a falnak megállt. Innen szembe nézhetett valamennyiünkkel. Kezében nyugodtan, és mozdulatlanul tartotta a revolvert.

— Azt ajánlom, hogy jól gondolja meg a dolgot! — figyelmeztette Hand nyugodtan. — Mert a fejével játszik.

— Ugy, azt hiszi? — vigyorgott Pansy. — Drury mit mondtál ennek az embernek? — kérdezte durván.

— Se, semmit — dadogta a bátyja.

— Ne hazudj! — kiáltott rá a nő. — Mit mondtál nekik?

— Kényszerítettek, hogy beszéljek! — nyöszörgött Minuet. — Meg kellett mondanom, meg kellett mondanom.

Visszahanyatlott székébe, kezébe tette az arcát és értelmetlenül nyöszörgött. Pansy Minuet dühösen ránézett Handra. — Majd megtudom, hogy mit mondott magának! — fakadt ki fenyegetően — És aztán, mr. Hand, azt hiszem, lelövöm magát is, meg a barátját is!

Gyilkos pillantással nézett farkasszemet velünk. Hand mozdulatlanul, könnyös mosollyal állt a helyén, de az én arcomat éreztem, halálos sápadtság borította el, mivel már sok kétségbeesett, végsőkéig elkeseredett emberrel volt dolgom, de egyik se volt rám olyan félelmes hatással, mint Pansy Minuet.

Ki tudja, mi történhetett volna, ha közbe nem jön valami. De ebben a pillanatban valaki megállt a nyitott ajtóban. Finch kapitány volt. Belépett a kabinba és éles pillantással nézett körül.

— Mi van itt? — kérdezte.

Hand vállat vont és karba tette a kezét. Pansy Minuet sietve eldugta revolverét.

— Betörték a bátyám szobájába! — kiáltotta dühösen — Mégis csak horrány! — éppen rajta kaptam ezt a két alakot.

A kapitány sarkon fordult és Handre nézett.

— Ilyesmi meg ne történjék még egyszer! — mondta sötéten. — Megkövetelem, mr. Hand, hogy utasaimat hagyja békén a kabinjukban! Végezze el a dolgát! Nagyon köteleznék, ha barátjával együtt sürgősen el hagyna bennünket.

(Folyt. köv.)

4. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. MÁRCIUS 6.

Rejtélyes fegyvercsempészet a francia-belga határon

Allítólag horvát terroristák szállították a fegyvereket

Páris, március 4.

Az Echo de Paris szenzációs hírt közöl: A Lille mellett húzódó francia-belga határon a vámosok egy szekert tartóztattak fel, amely benzintartályokat szállított. A rejtőzők megvizsgálták a tartályokat és azokban legnagyobb meglepetésükre

kilenc darab gépfegyvert és ismétlő karabélyt, egy revolvert, valamint 1396 főtényt találtak.

A szekeres kijelentette, hogy egész a letartóztatás pillanatáig egy ismeretlen kísérte, aki nyomtalanul eltűnt, amikor a vámosok megjelentek. A szekeres nem volt hajlandó felvilágosítást adni, hogy ki volt az ismeretlen. Az Echo de Paris annak a véleményének ad kifejezést, hogy az ismeretlen egy horvát terrorista volt.

Ujabb két letartóztatás a Turda melletti vérbefult karácsonyi bál ügyében

A többi letartóztatottak vizsgálati fogságát 30 nappal meghosszabbították

Turda, március 4.

Emlékeztetés még a múlt év karácsonyának harmadnapján történt halálos kimeneteli verekedés, melynek színtere a tordamegyei Cajaras község volt és amelynek következtében — mint már megírtuk — 11 személy maradt vizsgálati fogságban élükön a falubeli református pappal. Az ügyben a vizsgálat még nem fejeződött be sőt a múlt napokban újabb 2 letartóztatást folytató-

sított a helybeli törvényszék. Ezuttal Szász Gyula és Szél Gergely calausi egyének kerültek letartóztatásba, bűnrészességgel vádoltan, akiknek 30 napos vizsgálati fogságát valamint a már letartóztatásban levő 11 másik vádlottnak újabb 30 napos vizsgálati fogságát most erősítette meg a törvényszék. A környék népe érdeklődéssel várja a további fejleményeket az ügyben.

Ki akarta dobni gyermekét a törvényszék emeleti ablakán a tíz évre elítélt betörő felesége

Braila, március 4.

Tegnap számunkban beszámoltunk arról, hogy a brailai esküdtbíróóság 10—10 évi kényszermunkára ítélte Soia Strammer és Moise Veissmann betörőket akik több mint harminc rendbeli betöréssel lopást követtek el. A tárgyalásra eljött Veissmannnak a felesége, aki két éves fiucskáját tartotta kezénél fogva. Amikor megtudta, hogy fér-

jét 10 évre ítélték, megragadta kisfiának kezét és egy nyitott ablakhoz vonzolta, hogy kidobja. A gyerek féllábával már túl volt az ablakon, amikor egy ügyvéd észrevette a szörnyű tettet és megragadva az asszonyt, megakadályozta azt a gyilkosságban. Az asszony erre alétan esett a földre. Beszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették.

SPORT

Az Újpest került az I. osztályu magyar bajnokság élére

Budapest, március 4.

A magyar ligabajnokságban vasárnap ismét teljes fordulót bonyolítottak le, amely ezuttal mentes volt a nagyobb meglepetésektől. Részletes eredmények a következők:

Újpest—Phöbus 2:0 (0:0). Az Újpestnek kemény — helyenként tulkevény — küzdelmet kellett vívnia ellenfeleivel. Különösen első féldőben meg teljesen nyitnak látszott a mérkőzés kimenetele, de az ördöklő iramban végül is felőrlődött a Phöbus csapata és meghátrálni kényszerült.

Ferencváros—Szeged 6:1 (3:0). Szegeden játszották le a mérkőzést felázott, irreális pályán. A Ferencváros mindjárt az első percben gölt ér el Sárosi révén. A Szeged teljesen védekezésre szorult a budapesti csapat gólzáporára csak a második féldőben tud egy vigasztalóval felelni.

Hungária—Bocskay 4:2 (1:2). A Hun-

gária nehezen győz a debreceni csapattal szemben és a mérkőzést talán érdemtelenül is nyerte, bár reális eredményről a felázott pálya miatt sem lehet beszélni.

Kispest—III. Kerület 1:1 (0:0). Egyenlő erő küzdelme.

Soroksár—Budai 11. 3:2 (2:0). A Soroksár nagyszerűen játszott és megérdemelte a szép győzelmét.

Attila—Somogy 2:1 (1:0). Kaposváron tartották meg a mérkőzést, amely a miskolciak győzelmét hozta meg.

A vasárnapi mérkőzés után a magyar ligabajnokság tabellája így fest: 1. Újpest 20 pont. 2. Hungária 19 pont. 3. Ferencváros 19 pont. 4. Kispest 13 pont. 5. Szeged 13 pont. 6. Attila 13 pont. 7. Bocskay 12 pont. 8. Soroksár 12 pont. 9. Budai 11. 11 pont. 10. Phöbus 11 pont. 11. III. Kerület 10 pont. 12. Somogy 3 pont.

Darabokra tépett két embert a felrobbant ágyugolyó

Braila, március 4.

Borzalmas robbanás történt Tarlele Filii községben, amely két halálos áldozatot követelt. Dumitru Joan 15 éves Batogiu községbeli legény elment vasárnap reggel Tarlele Filii községbe, hogy meglátogassa ott férjénél levő nővérét. Amint sógora udvarára ért, az udvar közepén egy ágyugolyót talált, amely már évek óta otthvert. A fiatal legény kíváncsi volt, hogy mi lehet a golyó bejesejében és a kövekhez kezdte csapkodni. Először semmi sem történt, de

amikor másodszor csapta a kőhöz, a

ágyugolyó felrobbant és darabokra tépete a fiút. Ugyancsak halálosan megsebesítette a nővérét.

Az udvaron tartózkodó állatok valamennyien megdöglöttek, a ház összes ablakai a légnyomástól bezuzódtak. A fiúnak testrészeit nem tudták teljesen összeszedni, karjának egy részét 200 méternyire találták meg a robbanás színhelyétől. A nővérét beszállították a kórházba, ahol azonban rövid kínlátás után meghalt. A csendőrség nyomozást vezetett be, hogy megállapítsa miképpen került oda az ágyugolyó.

Védje bőrét a tavaszi nap káros hatásától a Floreal napfény puderrel!

Crémek közül használjon **Floreal** crémet, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt. — **Floreal I.** számú krém nappalra puder alá az arc finomítására, üdítésére, bársonysimává és a barázdák eltüntetésére. **Floreal II.** számú krém esteli használatra: szeplő, pattanás, májfoltok, miteserek teljes és tökéletes eltüntetésére. Főlerakat: **Pap Drogueria** Oradea, Reg. Ferdinand 11.

Felvágta ereit egy oradeai munkásasszony

Oradea, március 5.

Szombatról vasárnapra virradó éjjel valamivel éjfél előtt a mentőket a dr. Popa Gheorghe uccá 18 szám alatti házhoz hívták ki, ahol Jonache Sándorné 24 éves cipőfel-szórészkesztő, a Carmen-cipőgyár munkásnője balkeze ütőerét késsel elvágta. A mentők a súlyos sebből vérző asszonyt a zsidó-

kórházba szállították, ahol azonnali ápolás alá vették. Jonache Sándorné bucsulevelet nem hagyott hátra, de vajószínűleg afölötti elkeseredésében követte el tettét, hogy férjével összeveszett. A fiatalasszony egyébként már túl van minden veszélyen és néhány napon belül el is hagyhatja a kórházat.

Rablógyilkosság a zsinagógában

Három ember leütötte és kirabolta a hitközségi előljárót

Kassa, március 4.

Stropko városkában tegnap reggel például álló büntényt fedeztek fel. A reggeli órákban a zsidó templom előcsarnokában nagy vértócsában kivet fogakat, hajcsomókat és egy véres kabátot találtak.

Ugyanakkor jelentették a rendőrségnek, hogy Neumann Pinkász hitközségi előljárót ismeretlen tettesek a zsinagóga előcsarnokában a hajnali órákban megtámadták, elvették tőle egy betétkönyvet és négyezer csekkoronát. Az orvosoknak sikerült eszméletre téríteni Neumannt, aki elmondotta,

hogy amikor ki akarta nyitni a templom kapuját, valaki egy kabátot dobott rá azután irtózatosságot érzett a fején, míg eszméletét veszítette.

A rendőrség letartóztatta Springer Rudolf cipészsegéjét és egy Wassermann Samuel nevű foglalkozás nélkülit, akik rövid tagadás után beismerték, hogy kirabolták Neumannt. A támadás az ajtóban történt és az eszméletlen embert bevonszolták a zsinagóga előcsarnokába.

Neumann tegnap délután meghalt.

Harmincnégy embert harapott össze a veszett kutya Simleul-Silvaniein

Simleul-Silvaniei március 4.

Az egész község hatása alatt áll annak a tömeges szerencsétlenségnek, amely a napokban történt. Pantea Simon pénzügyi főbiztos kutyáján veszettség roham veit erőt, nekitámadt a gazdájának, összeharapta, majd Pantea feleségét és kisfiát is megharapta. Ezután a kutya habzó szájjal kirohant a házból, egyenesen a szomszédos elemi iskola udvarára ahol

rövid idő alatt huszonkét gyereket sebesített meg.

De még ekkor sem tudták ártalmatlanná tenni a tovább száguldozó uccákon, egész csomó gyermekeket és felnőtteket harapott meg.

Harmincnégy gyermeket és több felnőttet szállítottak be a Pasteur intézetbe,

de a községbeliek között most is nagy a rémület, mert attól tartanak, hogy másokat is megmart a veszett kutya és azok hanyagságból nem hozták ezt a hatóságok tudomására.

Ujabb zsidóüldözésre készülnek Németországban

Berlin, március 4.

Hessa kormányzója Spernger egy nemzeti szocialista gyűlésen bejelentette, hogy a közeljövőben újra megkezdődik a zsidók üldözése. Sprenger azzal indokolja meg az újabb vérengzést, hogy a németországi zsidók ismét reorganizálódnak és a nemzeti szocialista uralom megdöntésére töreksznek.

Sprenger kormányzó beszéde a zsidóság körében valóságos pánikot keltett, amely már-már kezlett kissé lecsillapodni.

Meztelen női holttest egy cluji ház pincéjében

Cluj, március 4.

Titokzatos hullára bukkantak tegnap reggel Clujon a Mihai Viteazul tér 131 számú ház pincéjében. Egy teljesen meztelen női holttest tájált az egyik cseléd, aki hátsó térlikus rohamokat kapott a szörnyű látványra. Értessítették a rendőrséget, amely kiszállt és megállapította, hogy a halott Fosa Annának hívják és a Cluj megyei csadeni községből való. Beszállították a hullát a házba, ahol fel fogják boncolni, hogy megállapítsák, hogy mitől halt meg.

Megölt a hólavina egy pásztort Turda mellett

Turda, március 4.

Megdöböntő szerencsétlenség történt a közeli Galuseri községben. A tavaszi időben erősen megindult az olvadás és a meredek hegyoldalon levő hótömegek lefelé kezdtek csuszamlani. A nagy hótömeg az éjszakai folyamán lavinaszerűen indult meg és mind a négy oldalról betemette Raveita Mihály erdőpásztor kalibáját. Másnap reggel holtan találták a szerencsétlen embert a házban.

RADIOMŰSOR

KEDD

Bucuresti: 13: Vizálás Gramofon 13.45 Előadások hírei, tőzsde, könnyű gramofonlemez 14.40: Könnyű zene 18. Gramafon 19.15: Gramofon 20.20: Struss Richard művek gramofonon 21.10: Szimfonikus hangverseny Bloch: Concerto grosso Schumann: Zongorahangverseny a-moll 22.15: A szimfonikus hangverseny folytatása 23. Hírek 23.15: Esttermi zene.

Budapest: 7.45: Torna, utána: hang- lemez 10.45: Hírek 11: Felojvasás 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harang szó az egyetemi templomból, időjárásjelentés 13.05: Balajjka Közben 13.30 Hírek 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés és vizálási jelentés, 15.10: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: Asszonyok tanácsadója 15.40: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Önképzés az érettségi után Orel Géza előadása 18.30: Az Erős Takács szalonzenekar műsora Kalmár Pál éneke maival 19.10: Francia nyelvoktatás 19.40: Veres Károly és cigányzenekara 20.30: Ké- nyé, Dajlos Sándor elbeszélése 21. Csula Béla viola da gamba számai 21.40: Hírek és ügétőversenyeredmények 22—éjjel 3-4 Pest farsang 1835, 1935, 2035-ben Szület- ben kb. 24 Időjárásjelentés.

3 oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. MÁRCIUS 4.

A milliomosok klubját már meglehetne alapítani

Alig van olyan nap, hogy az amerikai rádióállomások ne közölnének valamit az óceánon túl milliomosok klubjáról, vagy tagjaink valamelyikéről.

Minden más hiedelem ellenére az Egyesült Államok ezen milliomosai a közvélemény előtt nagyon szimpatikusak. Általában a nagyon gazdag emberek riváljai jókedvűek és attól a gondolattól hajtvá, hogy mentől több pénzt szerezzenek elfelejtenek élni is.

Nem így van ez a milliomosok klubjának tagjaival, akiket csak akkor fogadnak be tagok gyanánt, ha hitelt érdemlően bizonyítják, hogy gazdaságuk megszerzésénél nem zsákmányoltak ki senkit.

Az első formaszabályok elvégzése után a milliomosok 6 hónap alatt bizonyosságot kell szolgáltatassanak arra nézve, hogy élni és dolgozni tudnak dacára, hogy elég pénzüik van. Más szóval a közönséget meg kell győzzék, hogy a vagyon nem vette el az eszüket és rontotta meg az álmukat sem.

A milliomosok munkában

A klub tagjai rendre mindennap vajami olyan munkát kell elvégezzenek, amely a közönségre némi benyomást tesz. A milliomosok az ő sokszor bizarr viselkedésük mellett gyakran igen értelmes dolgokat művelnek. Ilyenek például a szegények nagymértékben való segélyezése a művészet és tudomány támogatása, a legmeglepőbb formákban. — Eppen ezek teszik az amerikai milliomosokat a közönség előtt szimpatikussá, mert nem veszítették el gazdaságuk folytán az egyszerű élethez, az emberekhez való vonatkozásukat.

Ezek a dolgok a napokban gondolkoztunk, amikor szerkesztőségünkben egyik játékos azt kérde levélében tőlünk, hogy nem volna-e jó, ha Romániában is lenne a szinpatikus milliomosoknak egy ilyen klubja?

Nem néhány milliomossal való értekezéssel fogtunk a dologhoz, az adó hivatalnál sem érdeklődtünk az illetők vagyona felől, hanem tájékozódunk egyszerűen az Állami Osztálysorsjáték által összeállított milliomosok listájából. — Tényleg a nyereményjegyekből megállapíthattuk, hogy mostanig a sorsjáték több, mint száz embert tett milliomossá. A legtöbben nem akarták magukat megnevezni a nyilvánosság előtt, részben szerénységből, részben más praktikus okokból. Többen azonban különösen, akik korábban szegények voltak nem esináltak titkot nyereiményeikből. Ez vezetett arra a gondolatra, vajon a sorsjáték ezen szerencsés nyerőik nem-e akarnák megcsinálni nálunk a milliomosok klubját? Mert tulajdonképpen ezek a szerencse fiái. Nem tettek egyebet, csupán egy, vagy egy 1/4 sorsjegyet vásároltak, amiért csekély 200 lejtt fizettek. Ezt a műveletet megcsinálhattam volna és is, Önök is. Ha meggondoljuk ennél semmi sem volna egyszerűbb akkor, amikor a sorsjáték az új terv szerint évenként 80 embert tesz milliomossá. Egy év alatt kész a klub azon tagokkal, akik eddig nyertek és azokka, akik ezután iratkoznak be, 2 vagy 3 év alatt verjük Amerikát.

Ez a javaslat, amely egyelőre természetesen pusztán tervezgetés egyszer megvalósítható lenne. Mi például egyáltalán nem huzódoznánk attól, hogy egy ilyen klubnak tagjai legyünk. Ha arra gondolunk, hogy tagjai csak megbízható emberek lehetnek, akik a sorsjátékon állhatatosan játszottak.

A milliomosok első (küldeménye) szállítmánya

Ime éppen a napokban kezdték meg az Osztálysorsjáték összes elárusítói az első osztályra a sorsjegyek árusítását. Március 15-én érkezik be tehát a milliomosok első szállítmánya. Ahejett, hogy minden hó 15-én a házbaérre, váltókra, a félhavi fizetésre gondolnánk, eljutottunk oda, hogy csak amilliókra gondoljunk és sokan közülünk tényleg szerencsés nyerők lesznek, ha csak befolyásolni nem engedik magukat.

Egyébként június 15-én a 4-ik osztály alkalmával meg is lehetne csinálni a milliomosok klubját. Elnöknek megválasztjuk azt a polgárt, aki a 6 milliós nyereményt nyerte, ha csak meg nem választjuk azt az éppen olyan gazdag és diszkrét nyertest, aki a most lezajlott játékon a 12 milliós kerek summát nyerte. Ha ez a nyertes, egy ilyen nyertes kijelenti, hogy nem fél a tolvajoktól, elnöknek kiáltjuk ki, hiszen közülünk bárkinek lehet hasonló szerencséje.

A végén is miért ne kíséreljük meg? A sorsjáték az egyetlen hely, ahol sokat és könnyen lehet keresni.

Békésebb hurokat pengetett Vaida timisoarai beszéde során

„Akiknek nem tetszik az én tevékenységem, kiléphetnek a pártból” -- mondotta a tiszteletére rendezett banketten

Timisoara, március 4.

Mintegy négyezer főnyi közönség jelenlétében ismételte meg Timisoarán Vajda Sándor volt miniszterelnök ismeretes beszédét a „numerus valachicusról”. Igen érdekes, hogy Vajda ezúttal sokkal mérsékelt hangon nyilatkozott és kijelentette hogy céljait békés úton akarja megvalósítani, egyben tiltakozott az ellen, mintha diktatorikus szándékai lennének.

Hangoztatta, hogy éppen úgy, mint a múltban, most is az alkotmányosság alapján áll és teljesen demokratikus (?) elvei vannak. Ezután kijelentette, hogy a többi kisebbségek kérdését kikapcsolva, a zsidókérdéssel kíván foglalkozni. Hangoztatta, hogy Erdélyben kétféle zsidó van, olyan, aki

a hatalommal tart még a másik még most is a magyarokkal tart.

— Ezen utóbbiakkal szemben — mondta — nem lehetünk békülékenyek, mert az egész romániai zsidóságot egy kisebbségnek kell tekintenünk.

Végül kijelentette Vajda, hogy Románia számára a jövőben is egyedül a franciabarát külpolitikát tartja helyesnek és célravezetőnek.

A gyűlés után bankett volt, amelyen Vajda kijelentette, hogy

nem lép ki a nemzeti paraszt pártból, akinek nem tetszik, amit ő tesz, kiléphet mert — mint mondta — ahol ő van ott van a párt is.

Végül kijelentette, hogy ugyanezt fogja elmondani Sibiu-ban is.

Felmondta a kormány a japán kereskedelmi szerződést

Bucaresti, március 4.

A kormány megtiltotta a behozatalt az Egyesült Államok, Japán és Norvégia területéről.

Tokió, március 4.

Mint azt a japán Rengo iroda jelenti, a román kormány váratlanul felmondta a román—japán kereskedelmi szerződéseket.

36 év után akadtak 17 matróz hullájára a tenger fenekén

Washington, március 4.

Borzalmas leletre bukkantak a tenger fenekén. Ezelőtt 36 évvel, 1899-ben az „Adellana” bárka személyzete összesen tizenheten, megszöktek a bárkával együtt Takoma kikötőjéből. Azóta semmi hír sem érkezett felőle. Most egy tengerfenék kutató tiszt, a Takoma kikötője ejött a tengert és rátalált az „Adellana” bárkára, amelynek mélyében 17 csontvázat találtak.

Újból beköszöntött a tél Európában

Tovább tartanak az áradások az országban

Bucaresti, március 4.

Európában váratlanul hidegre fordult az időjárás. Mint azt Bucarestből jelentik Jasi viz alatt áll, mert a Prut kiöntött medréből és elöntötte a környező falvakat és városokat. A felvidéken ugyancsak mostohára fordult az időjárás és Pozsonyban 18 fok hideget mértek vasárnap.

Madridi jelentés szerint óriási áradások vannak országszerte és 18 falu teljesen víz alatt áll. A franciaországi Marmontban a Garonne árad tovább és előtérrel fenyegeti a vidéket.

Az olasz Savoyban nagy havazások vannak. Közép- és Délolaszországban nagy a hideg. Nápoly és Palermo, Róma és Torontino között megszakadt a vasuti forgalom, mert a síneket lavina borította el.

Rómában a Tiberis öntött ki és a külvárosokban méteresen áll a víz.

Bucaresti, március 4.

Az egész ország területén tovább tartanak az áradások. Hozzájárultak ehhez még a két napos esőzések is. Reghin mellett (Beszarábia) a Dnyeszter kiöntött. Jassiban két nap óta esik a hó. A vihar nagy, több táviró és telefonpóznát kidöntött.

Erdélyben Simleul Silvaniei mellett kiöntött a Kraszna. A község házainak egy részét ellepte a víz. Ezeken a részekén csak csónakokkal lehet közlekedni.

Terményárak Oradeán

Oradea, március 5.

Buza 410, rozs 340, árpa 300, zab 320—330, kukorica 260, bab 300—320.

Időjárás

Mérsékelt északi, északkeleti szél, még sok helyen havas eső vagy hó. Egyébként nyugat felől a felhőzet esőkken. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen, éjjel azonban erősebb fagy várható.

5. oldal. „ERDELYI MAGYARSÁG” 1935. MÁRCIUS 6.

Megalakult az új Gömbös-kormány

Kozma Miklós, a Magyar Távirati Iroda elnöke-igazgatója lett a belügyminiszter

Budapest, március 4.
Gömbös Gyula, aki hétfőn délelőtt benyújtotta a maga és az összkormány lemondását a kormányzótól kapott megbízatás alapján hétfőn délután már meg is alakította új kormányát, amelyben mindössze két új miniszter van.

A kormány a következőképpen alakult meg:
Miniszterelnök és honvédelmi miniszter: Gömbös Gyula.

Külgügyminiszter: Kánya Kálmán.
Belügyminiszter: Kozma Miklós, a Magyar Távirati Iroda elnöke.
Vallás és közoktatásügyi miniszter: Hóman Bálint.
Földművelésügyi miniszter: Darányi Kálmán.
Igazságügyminiszter: Dr. Lázár Andor.
Kereskedelemügyi miniszter: Bornemisza Géza.
Pénzügyminiszter: Fabinyi Tihamér.

Az olasz sajtó szerint

Franciaország lemond a keleti paktumról Németországgal való megegyezés kedvéért

Szerdán dönttek el Londonban, hogy az angol kormány melyik tagja menjen Moszkvába

Róma, március 4.
Az olasz lapok első oldalán méltatják Sir John Simon berlini útját. Kétségtelennek tartják, hogy ez az út teljes sikerrel fog végződni, mert csak egyetlen akadály van a francia-német megegyezésnek és ez a keleti paktum. Olaszország egészen biztosra veszi, hogy erről Franciaország fog lemondani, mert az angol álláspont az, hogy nem szabad Németországot a kétségbeesésbe kergetni, hanem meg kell adni azokat a lehetőségeket, amelyek arra fogják rábírni Németországot, hogy lépjen vissza a Népszövetséghez. Az olasz lapok még azt az angol véleményről is közlik, hogy Angliának eminens érdeke, hogy Franciaország és Németország egyezményt kössön, mert így kimenekül al-

ból a kettős obligóból, amelyet egyrésztől Franciaországgal kötött, másodsorban pedig abból a megállapodásból, amelyet a négyhatalmi szerződéssel fektettek le.

London, március 4.
A Sunday Times szerint az angol kormány tagjai szerdai ülésükön döntenek Sir John Simon berlini útjának irányelvei felett. Ugyancsak szerdán dönttek el, hogy a miniszterek közül ki menjen Moszkvába, Varsóba és Prágába.

Az angol lapok megállapítják, hogy a franciák teljesen szabadkezet adtak Sir Simonnak és még csak kísérletet sem tettek arra, hogy bármilyen módon is befolyásolják.

Rablógyilkossági kísérlet egy bihormegyei községben

A csendőrség letartóztatta a tetteseket, akik a saniobi példán indultak el

Oradea, március 4.
A gintai csendőrség beérkezett az ügyészségre Pop József, Biró Lajos és Biró Péter ottani gazdálkodókat, akik február 27-én éjjel behatoltak örv. Szabó Pálne gintai magános özvegyasszony lakásába. Ott Biró Lajos kötelek csavart a halálra remült öregasszony nyakába és fojtogatni kezdte, kényszerítve arra, hogy adjon pénzt. Amikor az özvegyasszony csak 1200 lej tudott adni, akkor valamennyien rárontottak és súlyosan összeverték, hogy a szeren-

csősen asszony élettelenül terült el a földön. A banditák azt gondolták, hogy az asszony meghalt, megrémültek és elmenekültek. Az asszony eszméletlen állapotban másnap reggel találták meg orvosi segítségbe részesítve, míg a csendőrség megindította a nyomozást a tettesek iránt, akiket sikerült kénap alatt lefelfedezni.

Eddig csak Biró vallotta be a rablást, de azt mondta, hogy társai segédkeztek neki és hogy példát a saniobi gyilkosoktól vettek

Izgalmas jelenetek az oradeai feketeszesz-per tárgyalásán

Oradea, március 4.
A törvényszék negyedik szekciójának Grecu-Popovici I. tanácsa tegnap folytatta a 961 millió feketeszesz-per tárgyalását. A mai napra több tanu volt megidezve, míg a szakértőket kedden hallgatja ki a bíróság. Legérdekesebb volt Altman Jenő tanúvallomása, aki a vizsgálat folyamán Löbléék ellen vallott. Most mindent visszavon és kijelenti, hogy nem volt tudomása arról, mint ha a Triton gyárban feketeszest gyártottak volna. Anghelescu ügyvéd bejelenti, hogy lemond a további képviselőről a felebbezők részéről. Helyét dr. Halmay Andor csődöt-

megmondnok foglalja el.

Nagy szenzációt keltett, amikor dr. Löblé László felemelkedett és benyújtotta a bíróságnak Riga Dumitru bucarestii mérnök szakvéleményét, melyhez csatolta azt a dosszár, amely a gyár tervrajzát foglalja magában. Mint ismeretes annak idején ország-szerzte feltűnést keltett az a bejelentés, hogy a Löblé gyár tervrajzai eltűntek a pénzügyminiszteriumból. Most Riga Dumitru mérnök eddig még titokzatos módon mégis előkerítette. Dr. Löblé László kéri, hogy vegyék jegyzőkönyvbe azt a tényt, hogy a tervrajzban, melyet 1929-ben készítettek, szerepel az az ugynevezett titkos bazin is. A pénzügyminiszterium képviselői közt moraj támad. Dr. Kinninger kijelenti, hogy a dosszár neki nagyon gyanús. Dr. Löblé erre felel, hogy a dosszár maga a pénzügyigazgatóság készítette itt Oradeán még akkor, lapjai sértetlenek, tehát nem lehet kétségbe vonni valódiságát.

A bíróság a tervrajzok tüzetesebb megvizsgálását a keddi tárgyalási napra halasztotta, amikor is sor fog kerülni Riga Dumitru kihallgatására, aki fényt fog deríteni arra, hogy a tervrajzok milyen utat tettek meg a pénzügyminiszteriumból való eltűnés-től egész a bíróság asztaláig.

Közigazgatási keresetet indított az állam ellen egy simleul-silvaniei-i tanítónő

Oradea, március 4.
Az oradeai táblára befutott az első kon-tencios (közigazgatási) kereset, melyet egy a nyelvvizsgán elbukott kisebbségi állami alkalmazott nyújtott be az állam, illetve a miniszterium ellen.

Balog Mária simleul-silvaniei tanítónő indított pert a közoktatásügyi miniszter ellen, mert

az 1934 augusztusában tartott nyelv-vizsga eredményeképpen, 1935 január 1-én menesztették.

Balog Mária, aki 1913 óta az állami iskolában működött, elmondja keresetében, hogy a miniszteri végzés jogtalan, mert szerzett jogai vannak. Az elbocsátás katasztrófális helyzetbe sodorta és az egzisztenciája végveszélyben forog. Kéri, hogy semmisítsék meg a végzést és helyezték vissza állásába.

A tábla — mivel a miniszteriumtól kért vizsgáztatási dosszár még nem érkezett meg — május 8-ra halasztotta a tárgyalást.

APRÓHIRDETÉSEK

Alig használt új endlízógép eladó "Mercur" vegytisztító, Sas-pasage. 2705

Magyar Állami cséplő garnitúrát vesznek. Vénig Lukács, Andvid, jud. Salaj.

Eladó jókarban levő 8-as cséplőgarnitúra magánjáró kazánnal, Kalmár testvérek Vaida. 2705

Keresek fiatal hentes és mészáros segédet jó fizetéssel, Paul Traian, Santjoan.

Fiatalkorú szobalány, aki a főzéshez is ért, hosszú bizonyítványokkal felvettik. Cím a kiadóban. 2619

Jömegjelenésű intelligens, szorgalmas urak havi biztos 3-4000 lej biztos keresetre tehetnek szert ügynökökkel. Cím a kiadóban. 2575

Különbejárati szobát keresek. Cím a kiadóba kérek. 2671

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea. Piata Mihai Viteazul 4.

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba. Piata Viteazul Mihai (v Nagypiac) 4 szám.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA